

2025
mei

ONDERWEG

MARIA CHRISTINA KERK

PROTESTANTSE GEMEENTE te DEN DOLDER

www.kerkdendolder.nl

**Onderweg is een uitgave van de Protestantse Gemeente
te Den Dolder**

53ste jaargang nr. 9

mei 2025

Zie ook: www.kerkdendolder.nl

Redactie Onderweg: Bert Spies en Tineke Bot

Inleverdatum **kopij** voor het **juni** nummer 2025

Uiterlijk vrijdag 16 mei

per e-mail naar het [onderstaande e-mailadres](#)

(vriendelijk verzoek om kopij in **word** als bijlage mee te sturen).

MCKOnderweg@live.nl

SCHOLING IN VRIJHEID – BIJ 80 JAAR BEVRIJDING

Deze maand is een mooie maand om nog eens stil te staan bij het denken van Jonathan Sacks (1948 – 2020) opperrabbin van het Verenigd Koninkrijk, lid van het Britse Hogerhuis en auteur van vele boeken, waaronder 'Een gebroken wereld heel maken' dat we onlangs op het Leerhuis bespraken. Nu iets uit één van de vijf boeken die hij bij de Tora heeft geschreven: "Exodus, boek van bevrijding". Onder de titel 'Scholing in vrijheid' gaat hij in op de woorden: *'En vertel uw kinderen die dag: 'Zo gedenk ik wat de Heer voor mij heeft gedaan toen ik wegtrok uit Egypte' (Exodus 13: 8).'*

Op een keerpunt in de geschiedenis, als de Israëlieten op het punt staan bevrijd te worden, verzamelt Mozes, hun leider, hen om zich heen om hen toe te spreken. Hij had hun kunnen vertellen over de vrijheid, de bestemming van hun tocht of over de gevaren ervan (de lange reis naar de vrijheid, noemde Nelson Mandela dat) of over het land van melk en honing. Maar hij spreekt met hen over kinderen en de nabije toekomst, en de plicht om de herinnering door te geven aan generaties die nog geboren moesten worden. Sacks schrijft: 'Wat de Tora leert, is dat vrijheid niet wordt veroverd op het slagveld, in de politieke arena of in nationale of internationale gerechtshoven, maar in de menselijke verbeelding en wil. Om een land te verdedigen heb je een leger nodig. Maar voor de verdediging van een vrije samenleving heb je scholen nodig. Je hebt families, gezinnen en een onderwijsstelsel nodig waarin idealen van generatie op generatie worden doorgegeven, zodat ze niet verloren gaan, betwijfeld worden of verduisterd raken. Nooit heeft men een dieper inzicht gehad in de vrijheid. Het is niet moeilijk, zo zei Mozes, om vrijheid te verwerven, maar haar behouden is het werk van honderden generaties. Vergeet het en je verlies het.' (pag. 86)

In deze dagen gedenken we en vieren we 80 jaar bevrijding, in het besef dat onze vrijheid nooit vanzelfsprekend is. Met het idee dat je om een land te verdedigen een leger nodig hebt, zit het in onze tijd wel weer goed. Duizelingwekkende bedragen worden er immers bestemd voor defensie. Maar hoe is het nu gesteld met dat diepste inzicht in de vrijheid: het behouden van een vrije samenleving middels de menselijke verbeelding en wil? Laten we nooit vergeten!

Ds. Renske Zandstra

KERKDIENTEN MEI 2025

Zondag 4 mei: voorganger mw. ds. R. Zandstra

10:00 uur.

koffie van Annie

Wereldwinkel

organist: Helmut Schrovenwever

collecten: 1ste Diaconie, 2de Kerk

Zondag 11 mei: voorganger mw. ds. K. Vos

10:00 uur.

organist: Helmut Schrovenwever

collecte: 1ste Diaconie, 2de Kerk

Zondag 18 mei: voorganger mw. ds. R. Zandstra

10:00 uur.

Dienst van **Schrift en Tafel**

Koffie van het **C** team

organist: Sietze Kaldeway

collecten: Diaconie, 2de PKN missionair

werk

Zondag 25 mei: voorganger dhr. Cees Baan (Zeist)

10:00 uur.

koffie van Trudy

organist: Jan Koert Brinkman

collecten: 1ste Timon, 2de Kerk

BIJ DE DIENSTEN:

Zondag 4 mei: We zijn blij dat op deze zondag, die ook de dag van gedenken is, enkele blazers van uit het SHOPU hun muzikale medewerking verlenen aan de dienst. 'Vrede zij met jullie', met deze woorden begroet Jezus de leerlingen in Lucas 24: 35 – 48, als Hij plotseling in hun midden staat. Zij zitten dan in schrik en angst bij elkaar, en Jezus bevraagt hen daar op: waarom leven zij niet vanuit Pasen? Hij wil dat zij het inzicht krijgen dat Hij het is over wie de Schriften spreken: de vervulling van de messiaanse belofte. We lezen er Hosea 6 bij: over de nieuwe tijd die van Godswege op de derde dag aanbreekt. Het is de vraag, voor de leerlingen, net na de Tweede Wereldoorlog en nu nog ook aan ons: hoe komen we steeds weer onze schrik en angst te boven, en krijgt het leven opnieuw perspectief? Hoe leef je vanuit Pasen? En wat is vrede?

Zondag 11 mei: Op deze vierde zondag van Pasen kan gelezen worden uit het Johannesevangelie, of volgens het alternatieve spoor uit het boek Handelingen. Daar horen we drie keer hele concrete opstandingsverhalen: mensen die opstaan en leven gaan.

Zondag 18 mei: Vandaag is het zondag 'Cantate' en we zijn heel blij met het aanbod van Marina Kaldeway om met de cantorij van de Muiderkerk in Amsterdam, die zij begeleidt, medewerking te verlenen aan deze dienst. De cantorij heeft dan haar jaarlijkse weekeinde, deze keer op de Ernst Sillem Hoeve, en zal in de dienst met ons samen zingen en enkele stukken ten gehore brengen. Zoals het tafelgebed 'Als alle mensen vogels dromen', 'Verleih uns Frieden' van Mendelsohn, 'If you love me' van Tallis en bij de zegen: 'Go forth into the world with peace'. We lezen deze zondag uit Deuteronomium 6: 1 – 9 en Johannes 13: 31 – 35, en overdenken deze kernteksten kernachtig, zodat er veel ruimte is voor alle zang.

Zondag 25 mei: Ook op deze zondag kan gekozen worden voor het evangelie volgens Johannes of het boek Handelingen.

Er wordt een mooie zegenbede aangereikt:

'Moge de God van leven en opstanding u vervullen met hoop die nooit sterft. Ga in de kracht van de opgestane Heer, met een hart vernieuwd door Zijn liefde en een geest die Zijn licht weerspiegelt. Moge u elke dag beginnen in de vreugde van Zijn overwinning, als getuigen van het nieuwe leven dat Hij schenkt. Amen.

Toelichting 2^e collecte 18 mei 2025

Collectedoel: PKN Missionair werk

Nederland – De kerk op social media

Elke dag brengen jongeren er uren op door: sociale media.

Dus als je ze wilt bereiken met de boodschap van geloof, hoop en liefde, moet je daar zijn. Daarom werkt de Protestantse Kerk samen met diverse christelijke online platformen waar jongeren via social media makkelijk terecht kunnen komen.

Hier kunnen ze inspirerende en verdiepende video's bekijken waar bijvoorbeeld identificatiefiguren en rolmodellen vertellen wat het christelijk geloof voor hen betekent. Een eigentijdse manier om jongeren dagelijks te bereiken.

UITGELICHT

(voorganger 25 mei)

Ik groeide op in een gereformeerd doch warm gezin in een dorpje aan de Oude Maas.

Als journalist was ik verbonden aan o.a. Viva, Margriet en Nouveau.

Ook was ik als senior redacteur twaalf jaar betrokken bij het succesvolle TV programma 'Villa Felderhof'.

Nadat ik in de privésfeer werd getroffen door de dood (2002), ben ik mij toe gaan leggen op het begeleiden van mensen bij de invulling van de afscheidsdienst, want daarmee kun je niet alleen troost maar ook 'brood voor onderweg' geven.

'Afscheid nemen van iemand die alles -en soms meer dan alles- voor jou betekent en betekend heeft, is een 'sleutel-ervaring' waardoor iedereen getekend wordt. Hoe diep, scherp of warm die tekening is, verschilt van mens tot mens.

Een eerlijk, verzorgd en liefdevol afscheid maakt dat de lijnen en de schaduw van jouw tekening alles -en soms meer dan alles- zeggen over hoe groot de betekenis van die ander was, is en blijft ...'

Cees Baan

WIJ GEDENKEN

Op 24 maart 2025 is in Harderwijk ons oud gemeentelid Henk Bassie overleden. Henk is geboren op 20 juni 1932 in Poortugaal en mocht 92 jaar worden.

Opgegroeid in een warm en liefdevol gezin en zo was hij ook, hoorden we van zijn kinderen en kleinkinderen en hebben ook wij ondervonden. Al vroeg wist hij wat hij wilde worden: gemeentesecretaris. Dat is hij ook vele jaren in De Bilt geweest. Onder andere hiervoor werd hij benoemd tot ridder in de orde van Oranje Nassau.

Een zeer droevige periode in zijn leven was het overlijden van zijn eerste grote liefde Nel.

De liefde en het geluk weer gevonden met zijn tweede grote liefde Joke Bottema.

We hebben Henk en zijn vrouw Joke pas leren kennen toen ze na zijn pensionering in Den Dolder zijn komen wonen.

Hij was een zeer gewaardeerd en actief gemeentelid.

Vele jaren was hij scriba en ook lid van de beroepingscommissie die Adriaan Plantinga heeft beroepen.

Ook heeft Henk veel werk gedaan zodat de begraafplaats, tot dan toe eigendom van de kerk, over genomen kon worden door de stichting 'Het Stille Hofje' die er weer een mooie plek van heeft gemaakt waar mensen hun laatste rustplaats kunnen vinden.

Van de kleinkinderen hoorden we dat Henk een lieve en leuke opa was. Verstopte paaseieren in de bostuin die bijna niet terug te vinden waren. En lekkere broodjes eten met eigen gemaakte jam.

Omdat Henk en Joke hier geen geschikte woning meer konden vinden zijn ze ongeveer 9 jaar geleden naar Harderwijk verhuisd.

Dat onze kerk nog een grote en warme plaats in hun hart had bleek wel hieruit, dat de afscheidsdienst van Henk in onze kerk was.

Daar hoorden we de warme woorden over Henk van Joke, de kinderen en de kleinkinderen.

Op zaterdag 29 maart hebben we met veel mensen afscheid genomen van Henk, waarna de naaste familie Henk begeleide naar Crematorium Rusthof Amersfoort.

Wij wensen Joke en de familie sterkte met het verlies van Henk, weten dat ze troost bij elkaar zullen vinden.

Alie Dormans

VAN DE DIACONIE

Detentiecentrum.

Op zondag 4 mei vindt er weer een wake plaats van 16:30 tot 17:15 uur bij het detentiecentrum aan de Richelleweg 13 in Soesterberg. Elke eerste zondag van de maand staan we even stil bij wat er om ons heen gebeurt met alle vluchtelingen. Ook bij vreemdelingen in detentie die zonder strafblad toch achter slot en grendel zitten.

Voedselbank.

Er zijn nog steeds mensen die afhankelijk zijn van de voedselbank. Daarom kunt u nu elke zondag van huis houdbare voedingsmiddelen, toiletartikelen en wasmiddel meenemen. Bent u dit vergeten? Op de eerste zondag van de maand verkoopt de Wereldwinkel graag Fairtrade voedingsmiddelen voor in de mand.

4 mei Collecte: Diaconie

11 mei Collecte: Diaconie

18 mei Collecte: Diaconie

25 mei Collecte: Timon helpt bij problemen met opvoeden en opgroeien. Samen met kinderen, jongeren en hun gezin en/of netwerk werken we aan hoop en herstel van het gewone leven. Met als perspectief zelfredzaamheid. We bieden specialistische hulp op maat, in aanvulling op de lokale zorg.

Namens de Diaconie:

Marianne Koster.

BEDANKT!

Graag wil ik iedereen bedanken voor de vele kaarten die ik in de achterliggende tijd heb gekregen van mensen uit de Maria Christina Kerk. En voor de zondagse bloemen die ik al zo snel na mijn verhuizing naar de Bremhorst heb ontvangen. Ik was blij verrast!

Met een hartelijke groet, Roelie van Veldhuijzen

BERICHTEN VAN DE ZWO

Een foto van de geslaagde vastenmaaltijd en de daarop volgende presentatie van Arjan Bikker van Kerk in Actie op 27 maart.

Na afloop werd er ruimhartig gegeven voor het project van de Rwandese zusters diaconessen.

Zij ondersteunen moeders van 150 ondervoede kinderen door middel van trainingen; o.a. verbouwen van groenten en het houden van dieren zoals kippen en varkens.

Ook de paaseieren die er dit jaar waren trokken de nodige aandacht en waren snel uitverkocht.

En we zien weer uit naar de vakantietasjes, maar meer nieuws daarover in het volgende nummer van Onderweg.

Met warme groet,

Edith Brehm

WAT ZIJN TRUMPS PLANNEN MET KOSOVO?

In de tuin van de Kosovaarse parlement staat een grote marmeren gedenksteen.

Het is een eerbetoon aan de slachtoffers van de aanslagen op 11 september 2001.

Dat zo'n 'Amerikaanse' herdenksteen in het hart van de Kosovaarse democratie staat, zegt alles over de jonge republiek.

Er zal dus geregeld naar CNN worden gekeken om te kijken hoe de pet staat van de huidige Amerikaanse president. Een van diens voorgangers besloot ooit om Kosovo te bevrijden van de Serviërs, in 1999, om zo de weg vrij te maken voor duurzame vrede. Dat lijkt heel anders dan hoe de huidige president kijkt naar de oorlog in Oekraïne. En in Kosovo, waar een extreem grote vlag van Oekraïne in het centrum hangt, wordt daar natuurlijk met extra spanning naar gekeken.

Nu gaat het voor de Kosovaren niet om het vrede-vraagstuk, maar wel om allerlei andere zaken. Als niet-EU-lidstaat met een kleine economie en een mini-leger kan het weinig weerstand bieden aan de nieuwe stijl van de huidige leiding in Washington. Kosovo is voor een groot deel afhankelijk van Amerikaanse militairen. Ook was (verleden tijd) USAID actief op allerlei lagen van de samenleving. De Amerikaanse hulporganisatie is min of meer opgedoekt en zowel Amerikanen als Kosovaren hebben daardoor hun baan verloren.

Trump is publiekelijk nog niet toegekomen aan Kosovo. Er is dus nog geen eis op tafel gelegd over wat dan ook. Tot die tijd blijft het stilte voor de storm. Ondertussen zijn er parlementsverkiezingen geweest, maar een regering is nog niet gevormd. Zouden de partijen het misschien niet aandurven om een coalitie te sluiten, zonder te weten wat er straks voor nieuws aankomt?

Over die verkiezingen gesproken. Dat een land op de Balkan zonder serieuze problemen vrije verkiezingen organiseert, zonder geweld en corruptie... ook dat is mede te danken aan de Amerikanen.

Als u een gift wilt schenken aan het werk van Stefan & Margriet, kunt u dat doen aan Diaconie Protestantse Gemeente Den Dolder,

NL 68 RABO 0162 108044 ovv 'Structurele Opbouw Kosovo'.

LEERHUIS KERK EN GELOOF IN MEI

Datum: dinsdag 13 mei 2025

Tijd: 10.30 – 12.00 uur, met aansluitend een **aanschuiflunch**

Plaats: in de **ontmoetingsruimte van de Maria Christina Kerk**,
Dolderseweg 123b, Den Dolder

Thema: Morele moed. Moderne profeten. Over Kaj Munk-

In deze maand van gedenken en vieren van 80 jaar vrijheid, en terwijl vrijheid in onze dagen niet meer vanzelfsprekend is, willen we ons laten raken door het leven van de Deense predikant Kaj Munk. Kees van Ekris, juist onlangs gekozen als de nieuwe scriba van onze PKN, bespreekt zijn leven in het derde deel van zijn boekenserie 'Moderne Profeten'.

Hij schets een portret van een kunstzinnig en scherpzinnig mens, met een grote voorliefde voor gewone mensen en in het bijzonder voor kinderen. Zelf was Munk al jong wees, en het is ontroerend te lezen wat hij van zijn eerste én van zijn tweede moeder en vader meekreeg. Hij had een zwakke gezondheid en een sterke geest.

Hij was 'anders', een kunstenaar. Hij schreef toneelstukken over Bijbelfiguren maar ook over de tijd. Over machthebbers die God willen overwinnen, die onmenselijk zijn, over de lafheid, de leugen. Je hoort er kritiek in op het fascisme, de haat die door Europa waaide en die Munk voelde en wilde benoemen. Gaandeweg ging dat voor meer onrust zorgen in het Denemarken van zijn tijd. Als 'herder' van Verderso, een dorpje van boeren en vissers, leeft hij gelukkig, met zijn gezin en te midden van de mensen en alles wat zij meemaken. Toch houdt hij op nieuwjaarsdag 1944 de preek die hij 'moet houden': tegen de collaboratie vanuit zijn gemeente. Als ze hem komen halen - omdat het verzet dat sinds 1943 opsteekt moet worden gebroken – zegt zijn dochtertje Solvej steeds: 'Drie tegen één dat is gemeen.' Een profeet wordt vermoord.

Opgave: bij Annie van Dijk: E-mail: annie.v.dijk@outlook.com of telefoon: 030-2282589

Na afloop van harte welkom bij de aanschuiflunch, met wat ieder van ons heeft meegebracht! Voor koffie, thee en fruit wordt gezorgd. Ook wie niet bij het leerhuis was is welkom om met ons mee te eten.

BIJPRATEN ONDERWEG

Op Palmzondag 13 april jl. hebben we tijdens de kerkdienst de Paasgroeten die we de zondagen daarvoor hebben geschreven voor wie werken en wonen bij Fivoor, aangeboden aan Ties Schutte en Wilko van Holten, geestelijke verzorgers bij Fivoor. Vanuit de

Oosterkerk in Zeist en onze Maria Christina Kerk een teken van licht en bemoediging. Een hele mand vol, met dank aan Alie Dormans.

Graag wil ik Annie van Dijk, Anneke Lasterie en Herma Lendrink hartelijk bedanken voor de prachtige liturgische schikkingen tijdens de 40-dagentijd en in de Goede Week en met Pasen. Het is veel werk geweest,

en vergde soms ook improvisatietalent én het was een grote verrijking van deze diensten.

Samen met Marian Koster hopen we naar de beide herdenkingen op 4 mei te gaan: eerst bij de Wolk en dan bij het kruis in het dorp en we willen daar ook namens onze gemeente bloemen leggen.

4 april was ik met Anneke Lasterie aanwezig bij de overdracht van het monument dat de leerlingen van de Kameleon geadopteerd hebben. Op 5 mei vieren we 80 jaar vrijheid en zal er rondom en in de Maria Christina Kerk van alles te doen en beleven zijn. U heeft daar al de

huis-aan-huis-folder van ontvangen. We hopen op een mooie dag. Het zou fijn zijn als we met velen de vrijheidssoep kunnen eten, in de tuin van de kerk (bij slecht weer wijken we uit naar de kerk).

Voor deze maaltijd-met-goed-gesprek kunt u zich opgeven via DenDolder.nl/vrijheidsfeest of op de intekenlijst die achter in de kerk ligt. Spontaan aanschuiven mag uiteraard ook, maar het is handig als we een indruk hebben hoeveel gasten we kunnen verwachten.

Ds. Renske Zandstra

OPBRENGST COLLECTES MARIA CHRISTINA KERK

1ste Collecte opbrengsten: ZWO en Diaconie maart

2-3-2025	Diaconie	€ 63,35
9-3-2025	Kerkasiel kampen	€ 439,40
16-3-2025	Deelkasten	€ 115,20
23-3-2025	Schuldhelpmaatje	€ 96,45
14-3-2025	Vastenmaaltijd collecte	€ 433,00
28-3-2025	Diaconie	€ 69,80
30-3-2025	Kosovo studentenproject	€ 143,91

2de Collecte opbrengsten: Kerk maart

2-3-2025	Maria Christina kerk	€ 56,30
9-3-2025	Maria Christina kerk	€ 56,20
16-3-2025	geen	€ -
23-3-2025	Maria Christina kerk	€ 42,70
30-3-2025		€ 53,30

Digitaal ontvangen voor collectes voor de M.C. Kerk € 80,00

HET VERSLAG VAN DE KERKENRAADSVERGADERING VAN 12 MAART 2025

Aanwezig: Ron Coljée (preses), Alie Dormans, Rein van Dijk (scriba), Marianne Koster, Ria Spies, Trudy Steetskamp (notulist) en ds. Renske Zandstra.

Afwezig: Wim Dekker en Gerrie van Rijswijk.

1. **Opening:**

De voorzitter opent de vergadering op deze Bid- en Dankdag voor het gewas met de uitleg van het ontstaan van deze speciale dag, waarop Gods zegen voor de oogst gevraagd wordt.

Daarna bidden wij een stil gebed.

2. **Bezinning Renske Zandstra:**

Wij lezen over (seksueel) grensoverschrijdend gedrag uit Genesis 39 het verhaal waar Jozef in Egypte als slaaf aan Potifar verkocht wordt en het vertrouwen van zijn meester won, opklom tot zijn persoonlijke bediende en uiteindelijk beheerder van diens bezittingen. Het verhaal vertelt dat de vrouw van Potifar Jozef probeerde te verleiden, maar Jozef weigerde dat. Toch werd hij beschuldigd van poging tot verkrachting. Het verhaal laat zien hoe er omgegaan wordt met deze valse aantijging.

In een gesprek over dit helaas nog steeds actuele onderwerp, realiseren wij ons hoe moeilijk het is om in dergelijke situaties de waarheid te achterhalen.

3. **Ingekomen- en verzonden stukken:**

Geen bijzonderheden.

4. **Verslag van 12 februari 2025 en actielijst:**

Het verslag wordt ongewijzigd goedgekeurd.

De aanschaf van nieuwe tafelkleden is in de actielijst opgenomen.

N.a.v.:

- Er zijn gesprekken geweest met de geestelijke verzorgers van Fivoor en Altrecht en Marjon Verboom van de Oosterkerk over het idee om met een kaartenactie bewoners en personeel een hart onder de riem te steken. Er zijn inmiddels 350 kaarten gedrukt (150 voor de

Oosterkerk), met als titel “Verlangen naar Licht”. Het streven is om de kaarten in de kerkdienst van Palm Pasen te overhandigen.

- Muziekvereniging Dr. Engelhard heeft toegezegd met een ensemble in de Kerstnachtdienst 2025 in de MCKerk op te treden.
- Een paar leden van het SHOPU zullen gevraagd worden af en toe een kerkdienst met muziek op te luisteren.

5. SMRP-avond: Renske en Rein van Dijk hebben in Utrecht een avond rondom het thema ‘Veilige Kerk’ bijgewoond. Vertrouwenspersonen en ambtsdragers gingen over dit onderwerp met elkaar in gesprek.

6. Beleid veilige gemeente opstellen: Een mogelijke structuur voor het opzetten van een veilig beleid is rondgestuurd.
Evenals

7. Het hanteren van een gedragscode/omgangsregels: en een uitleg over omgangsregels met een voorbeeld van een gedragscode voor vrijwilligers en beroepskrachten;

8. Verklaring omtrent gedrag (VOG): en de uitleg over het ‘waarom en hoe’ zijn rondgestuurd.

9. Veilige kerk: Aan de hand van de hierboven genoemde stukken zal Renske een concept opstellen, waarin wordt samengevat hoe het beleid voor de MCKerk in de praktijk gerealiseerd gaat worden.

De namen van de aan ons toegewezen vertrouwenspersonen mw. Ploni Robberts en dhr. Arnoud Looijen zullen in het concept én structureel op de (voor)laatste pagina van ‘Onderweg’ opgenomen moeten worden. Dit zal met Bert Spies besproken worden.

Voor alle ambtsdragers en pastorale medewerkers, de kerkrentmeesters en predikant zal een VOG (Verklaring omtrent het gedrag) aangevraagd worden.

Ron Coljée zal Arend Smit vragen om de uitvoering van het aanvragen van de VOG’s op zich te nemen

10. Model Beleggingsstatuut:

Het Beleggingsstatuut voor de Kerk en de diaconie is opgesteld door het College van Kerkrentmeesters die dit elk kalenderjaar gelijktijdig met de jaarrekening zal rapporteren aan de Kerkenraad. In haar vergadering van 12 maart 2025 heeft de

Kerkenraad het goedgekeurd, waarna het getekend door Mieneke Leijnse opgestuurd kan worden naar het Classicaal College voor Behandeling van Beheerszaken in Utrecht.

11. Rapportages en mededelingen:

a. Predikant:

- Renske heeft nog een tweetal avonden bijgewoond in vervolg op het steekincident begin januari jl. door een verdachte van Fivoor en alles wat dat teweeg heeft gebracht in Den Dolder.
- Er is contact geweest met Wouter Beuzel (voorzitter Oranjevereniging en het Comité 4 en 5 mei Den Dolder) i.v.m. de 80-jarige herdenking van de Vrijheid. Er zijn plannen om in de lijn met vorig jaar een soepmaaltijd te organiseren.
- Op 11 maart jl. is een mooie Leerhuisbijeenkomst rond het Thomas-evangelie gehouden. In het nieuwe seizoen komt hier een vervolg op.
- Renske heeft een bijeenkomst op Jagtlust in de Bilt bijgewoond over de rol van pastores bij calamiteiten/rampen.
- Er zullen in de veertigdagentijd op 19 maart en 2 april a.s. nog twee woensdagochtenden gehouden worden om in kleine kring aan Lectio Divina te doen.

b. Eredienst: Geen bijzonderheden.

c. Pastoraal Beraad: Idem.

d. College van Kerkrentmeesters: Idem.

e. College van Diakenen:

- Door diverse omstandigheden kan het geringe aantal actieve leden niet optimaal functioneren en valt het soms zwaar de werkzaamheden te vervullen. De overige kerkenraadsleden bieden aan met verschillende taken, zoals zondag bij het Avondmaal, zo nodig te assisteren.
- De MCKerk heeft toegezegd aan de Open Monumentendag in september mee te doen en wil dat in principe door laten gaan.

f. ZWO:

- De toezeggingen aan VVB-bijdrage voor ZWO is iets hoger dan vorig jaar. Daarnaast is er een klein legaat ontvangen. Om dankbaar voor te zijn.

- De Diaconie en ZWO hebben onderling een schema voor de collectes in de 40-dagen tijd afgesproken.
  - Tijdens de Vastenmaaltijd op 27 maart a.s. met als thema “Gezond eten”, wordt een Dadelsoep geserveerd. Als spreker zal Arjan Bikker van “Kerk in Actie”, verbonden aan het Rwanda project, aanwezig zijn.
  - Op 6 april a.s. zullen er in de Wereldwinkel weer prachtige handbeschilderde paaseieren uit Roemenië te koop zijn.
- g. ‘Ontmoeting dat Treft’:
Het concert Canto Iberico op 16 maart a.s. van Con Piacere kan in verband met ziekte helaas niet doorgaan.
- h. Redactie ‘Onderweg’: Geen bijzonderheden.
- i. Oecumenische Contacten: Idem.
- j. Website: Idem.

12. Diversen:

- De scriba zal tijdens de volgende Kerkenraadsvergadering afwezig zijn.
- Rein zal een stuk rondsturen over een aantal aandachtspunten, waaronder het gebruik van de geluidsinstallatie op zondag.
- Verder wordt er nogmaals op gewezen dat er tijdens een kerkenraadsvergadering is afgesproken dat de nieuwe headset in gebruik bij de predikant nooit aan derden mag worden verhuurd en de nieuwe handmicrofoon bij uitzondering.

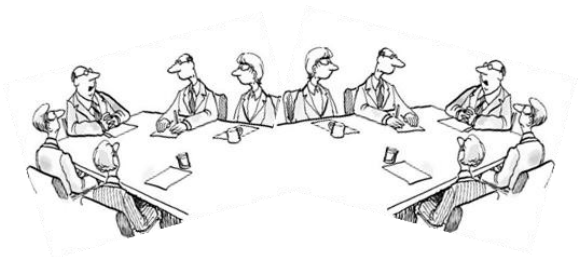
13. Sluiting:

Alie leest uit het boek “Op vleugels van verwondering” van Janneke Nijboer twee gedichten:

‘Laatste woorden van vrede’ en ‘Zoals de akker wacht’.

Aldus vastgesteld in de kerkenraadsvergadering van 9 april 2025

Rein van Dijk, scriba

VEILIGE KERK- MARIA CHRISTINA KERK DEN DOLDER

De laatste jaren is duidelijk gebleken dat ook binnen kerkgenootschappen ongewenst, grens overschrijdend gedrag of seksueel misbruik kan plaatsvinden, met alle ingrijpende gevolgen van dien. Als de kerk een gemeenschap wil zijn waar jongeren en ouderen zich thuis voelen, dan zal de kerk voor hen veilig en betrouwbaar moeten zijn. Juist in de kerk wil je dat jong en oud zich veilig voelen en een gezond vertrouwen in God en mensen kunnen ontwikkelen.

Daarnaast dringt de **Protestantse Kerk in Nederland (PKN)** erop aan dat kerkelijke gemeenten beleid hebben op het gebied van veilig gemeentewerk, om hun gemeenteleden bewust te maken van (on)gewenst gedrag en ter voorkoming van

(seksueel) misbruik. Positief neveneffect hiervan is dat de plaatselijke gemeente aan buitenstaanders (maatschappelijk werk, lokale pers e.d.) kan laten zien dat zij dit thema serieus neemt.

Daarom heeft de Kerkenraad een aanvullend protocol vastgesteld dat gericht is op het voorkomen van situaties van (seksueel) misbruik van pastoranten door kerkelijk beroepskrachten/kerkelijk vrijwilligers in de Protestantse Gemeente te Den Dolder.

Protocol (seksueel) misbruik in pastorale of kerkelijke gezag relaties

Inleiding:

De Protestantse Gemeente van de Maria Christina Kerk wil een gastvrije en inclusieve gemeente zijn waar iedereen zich thuis kan voelen. De gemeente wil – voor oud en jong - veilig en betrouwbaar zijn, met een manier van omgaan met elkaar die getuigt van vertrouwen in God en mensen en die vertrouwen in God en mensen voedt.

Dit brengt met zich mee dat we ook oog moeten hebben voor een mogelijke schending van die veiligheid en betrouwbaarheid binnen de gemeente middels 'grensoverschrijdend gedrag'.

Grensoverschrijdend gedrag: waar gaat het dan om?

In 2025 definieert het Fonds Slachtofferhulp 'grensoverschrijdend gedrag' als een 'paraplubegrip' waar veel onder valt: 'gedragingen waar één van de partijen niet (vrijwillig) mee in stemt, b.v. op fysiek, emotioneel, seksueel of financieel vlak. Voorbeelden zijn: intimiderend

gedrag, overmatige controle uitoefenen, onder druk zetten, bang maken, discriminatie, racisme, pesten, uitsluiten, fysiek geweld, seksuele intimidatie en seksueel misbruik.'

Het Centrum Seksueel Geweld geeft in 2025 als definitie van seksueel misbruik: 'Seksueel misbruik bestaat uit ongewenste seksuele aanrakingen of seksuele handelingen waarbij misbruik gemaakt wordt van leeftijdsverschil of machtsverschil. Er is sprake van een ongelijkwaardige relatie.'

De kerkorde van de PKN zegt het zo: 'Onder misbruik van een pastorale relatie of gezag relatie wordt verstaan: misbruik van macht en vertrouwen door degene die in een ambt of een dienst staat, een kerkelijke functie vervult of kerkelijke bevoegdheden uitoefent, in een pastorale relatie of in een relatie die betrokkene uit hoofde van dit ambt, deze dienst, functie of bevoegdheden onderhoudt, in de vorm van toespelingen op of uitnodigingen tot seksueel contact dan wel van ander intimiderend gedrag, alles al dan niet onder druk van geheimhouding.'

Het betreft dus misbruik van macht, gezag en vertrouwen in een ongelijke relatie, door mensen die – betaald of vrijwillig- voor de kerk werken.

Vertrouwenspersonen en meldpunt SMPR:

(Het Meldpunt **S**eksueel **M**isbruik in **P**astorale **R**elaties)

Voor wie onverhoopt binnen de kerkelijke gemeente met ongewenst gedrag te maken krijgt, is het mogelijk iemand in vertrouwen te nemen: een vertrouwenspersoon of een lid van de kerkenraad. We bespreken eerst de vertrouwenspersoon.

De kerkenraad heeft er – vanwege de beperkte omvang van de gemeente en het dorp - voor gekozen om geen interne vertrouwenspersonen aan te wijzen, maar gebruik te maken van de mogelijkheid om via de classis Utrecht externe vertrouwenspersonen te vragen. Wij hebben gekozen voor zowel een mannelijke als een vrouwelijk vertrouwenspersoon. Zij zijn bereikbaar via een email-adres van de classis Utrecht, dat ook achterop elke Onderweg en op onze website vermeld staat. Voor onze gemeente zijn dat:

Mw. Ploni Robbers, te bereiken via: plonirobbers@classisutrecht.nl

Dhr. Arnoud Looijen, te bereiken via: arnoud.looijen@classisutrecht.nl

Wat kan de vertrouwenspersoon in geval van ongewenst gedrag binnen de gemeente voor u/je betekenen? Dit is samen te vatten met: het bieden van een luisterend oor - open en niet oordelend -, het samen zoeken naar een goede aanpak en het begeleiden van de melder hierin. De melder is hierbij altijd leidend, zowel als het om het tempo gaat als om de te zetten stappen. Soms is het delen van de ervaring voldoende (je weet je gehoord en erkend), soms is het gewenst om een melding te maken, een klacht in te dienen en/of aangifte te doen. De vertrouwenspersonen hebben grote deskundigheid als het gaat om doorverwijzen, voorlichten en adviseren en om te beginnen dus: luisteren.

Deze deskundigheid is er ook bij de SMPR: het onafhankelijk meldpunt Seksueel Misbruik in Pastorale Relaties, dat sinds 1992 bestaat. Hier zijn 9 kerkelijke organisaties bij aangesloten, waaronder de PKN. Zij staan zowel individuele melders als kerkenraden bij, met vertrouwenspersonen, individuele én gemeentebegeleiding, doorverwijzingen en kennis van het kerkrecht.

Contactgegevens SMPR: Postbus 6028, 3505PA Utrecht
telefoon: 030-3038590

Mailadres: info@smpr.nl Website: <https://smpr.nl>

Melding via de kerkenraad en protocol PKN:

De PKN beschikt over een geactualiseerd (2022) 'Protocol voor gemeenten die geconfronteerd worden met mogelijk (seksueel) misbruik in pastorale relaties.'

De kerkenraad heeft in haar bijeenkomst van 12 maart 2025 gesproken over het protocol, dat – als stroomschema - leidend kan zijn wanneer zich via een lid van de kerkenraad een situatie van mogelijk grensoverschrijdend gedrag aandient. Het protocol ligt in de consistorie, in de hal bij de ingang van de kerk, alle kerkenraadsleden beschikken er over en het is digitaal beschikbaar als download via <https://protestantsekerk.nl> en ook via <https://smpr.nl> .

Het is goed om te weten dat voor een kleine gemeente ook dan vaak de uitkomst is om externe begeleiding te zoeken, via SMPR.

Verklaring omtrent Gedrag:

De PKN eist dat beroepskrachten, ambtsdragers, taakdragers en anderen die als vrijwilliger aan de gemeente zijn verbonden een Verklaring omtrent Gedrag kunnen overleggen. In de kerkenraad van 12 maart 2025 is besloten dat voor alle kerkenraadsleden, de leden

van het college van kerkrentmeester en de pastorale medewerkers een VOG zal worden aangevraagd.

Bekendheid beleid Veilige Kerk:

Het beleid Veilige Kerk wordt toegevoegd aan het beleidsplan van de gemeente. Het zal op de website worden geplaatst, op de homepage, met mogelijkheid tot doorklikken. Op de website zal een duidelijk vermelding van de vertrouwenspersonen en een verwijzing naar de website van de PKN en de SMPR staan. Hetzelfde geldt voor Kerkblad Onderweg: op de (voor)laatste pagina komt een vast tekstblok met daarin de vermelding van de beide vertrouwenspersonen en hun contactgegevens, en de verwijzingen naar de websites van de PKN en de SMPR.

Beleid Veilige Kerk:

In de kerkenraad van 12 maart 2025 is besloten dat het 'beleid Veilige Kerk' jaarlijks op de agenda komt, om te bezien of we nog actueel zijn in onze maatregelen en bewoordingen, en om te evalueren wat goed gaat en wat beter kan. We volgen hierin de lijn van de PKN.

UITNODIGING KLOOSTERWEEKEINDE 2025

Graag nodigen we jullie uit om met ons mee te gaan nu we vanuit de Onze Lieve Vrouwe Kerk en de Maria Christina Kerk weer een oecumenisch kloosterweekeinde organiseren.

In het weekeinde van 26 - 28 september 2025 zullen we te gast zijn in de Abdij van Berne, waar we verblijven bij de Norbertijnen, die leven volgens de regel van Augustinus. Hun wens luidt: Berna ut Lucerna - Opdat Berne het licht moge verspreiden.

Adres: Abdij van Berne, Abdijlaan 49, 5473AD Heeswijk- Dinther
Telefoon: 0413 299299

Wie alvast een indruk wil krijgen: zie www.abdijvanberne.nl

Het thema van het weekeinde zal zijn:

‘Wat maakt jou tot wie je bent?’

We beginnen met luisteren naar het lied van Huub Oosterhuis: 'Ken je mij, wie ken je dan?' zoals gezongen door zijn dochter Trijntje. Dan zullen we op allerlei manieren verkennen wat onze identiteit gevormd heeft en nog altijd vormt.

Wat heb je van huis uit meegekregen, wat was ballast en wat bagage en waar heb je verder gezocht en gevonden naar wat je nodig hebt? En welke kant zou je nog willen ontwikkelen? Er is daarom ook af en toe ruimte voor tijd voor jezelf.

Op zaterdagochtend krijgen we een rondleiding door de Abdij. Er is een mooie Kruidenhofen een inspirerende kloosterwinkel. Na de wandeling rondom de Abdij op zaterdagmiddag, strijken we neer in het Proeflokaal op het terrein van de Abdij voor b.v. een lekker kloosterbiertje.

Drie keer per dag kunnen we deelnemen aan een gebedsmoment (het morgengebed, de eucharistie en de vespers) en op zaterdag wordt na het ontbijt een Lectio Divina aangeboden. Verder is er veel gelegenheid voor onderlinge ontmoeting en gesprek.

De kosten voor het weekeinde bedragen € 200 per persoon, waarbij twee overnachtingen in 1- of 2-persoonskamer met eigen sanitair, alle maaltijden, koffie en thee en zaalhuur zijn inbegrepen. Het is mogelijk vegetarisch te eten en ook dieetwensen kunnen t.z.t worden doorgegeven. De kamers zijn ook met een lift te bereiken.

Aanmelding voor het weekeinde kan vanaf 1 mei a.s. bij Annie van Dijk, email: annie.v.dijk@outlook.com of telefonisch: 030-2281589

Deze inschrijving wordt definitief als u € 50 heeft overgemaakt naar Protestantse Gemeente te Den Dolder: NL33TRIO0379432501 (onder vermelding kloosterweekeinde 2025)

We kijken er naar uit om jullie in de Abdij van Berne te ontmoeten!

Pastor Annelies van den Boogaard en ds. Renske Zandstra

BIJBELLEESROOSTER MEI 2025

Johannes

In de Kerk van het Westen is het gebruikelijk dat het evangelie van de Goede Herder (Johannes 10) in de paastijd klinkt.

De Kerk van het Oosten heeft andere gewoontes.

Met hen lezen wij Johannes 4-5 en 7-9, lezingen die in het Westen eerder in de veertigdagentijd klinken.

Psalmen en Lucas

En rondom Hemelvaartsdag volgen we de orthodoxe gewoonte.

Psalm 110 bezingt de troonsbestijging van de priesterkoning:

‘Neem plaats aan mijn rechterhand’ (vers 1).

Het is een van de meest geciteerde psalmverzen van het Nieuwe Testament.

Psalm 108 zingt: ‘Verhef u boven de hemelen, God, laat uw glorie heel de aarde vervullen’ (vers 6), en klinkt in de liturgie als een lofzang op de godheid van Christus.

De laatste perikoop van Lucas 24 is de orthodoxe evangelielezing van het feest van Christus’ Hemelvaart.

Handelingen

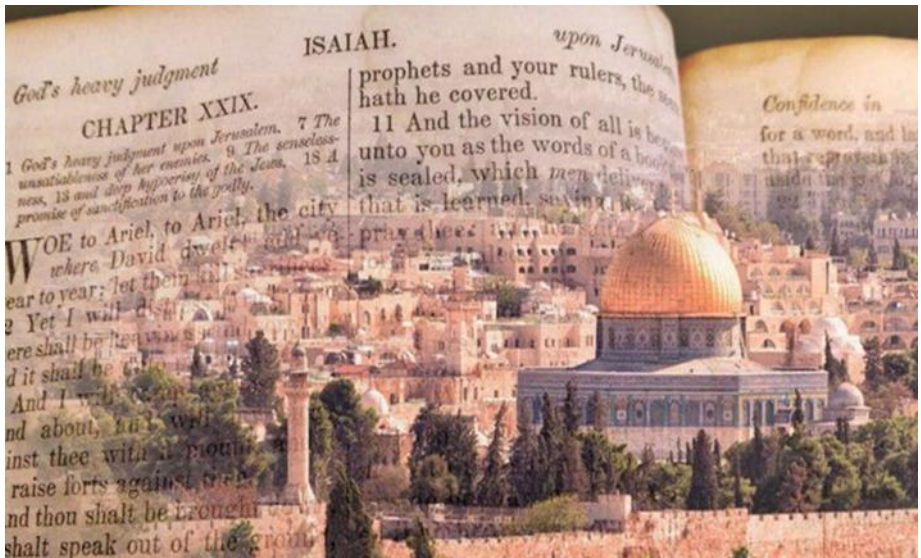
De Orthodoxie kent in de paastijd naast de lezing uit het Johannes-evangelie een doorgaande lezing uit het boek Handelingen.

We pakken de draad op vanaf de tweede zendingreis van Paulus.

donderdag	1 mei		Deuteronomium 18,1-8
vrijdag	2 mei		Deuteronomium 18,9-22
zaterdag	3 mei		Johannes 10,1-10
zondag	4 mei	Pasen 3	Johannes 10,11-21
maandag	5 mei		Johannes 10,22-30
dinsdag	6 mei		Johannes 10,31-42
woensdag	7 mei		Psalm 100
donderdag	8 mei		Johannes 4,1-26
vrijdag	9 mei		Johannes 4,27-42
zaterdag	10 mei		Johannes 4,43-54
zondag	11 mei	Pasen 4	Johannes 5,1-13
maandag	12 mei		Johannes 5,14-29
dinsdag	13 mei		Johannes 5,30-47
woensdag	14 mei		Handelingen 15,36–16,10

donderdag	15 mei		Handelingen 16,11-15
vrijdag	16 mei		Handelingen 16,25-34
zaterdag	17 mei		Handelingen 16,35-40
zondag	18 mei	Pasen 5	Psalm 71
maandag	19 mei		Johannes 8,1-11
dinsdag	20 mei		Johannes 8,12-24
woensdag	21 mei		Johannes 8,25-36
donderdag	22 mei		Johannes 8,37-47
vrijdag	23 mei		Johannes 8,48-59
zaterdag	24 mei		Johannes 9,1-12
zondag	25 mei	Pasen 6	Johannes 9,13-23
maandag	26 mei		Johannes 9,24-41
dinsdag	27 mei		Psalm 56
woensdag	28 mei		Psalm 110
donderdag	29 mei	Hemelvaart	Lucas 24,36-53
vrijdag	30 mei		Psalm 108
zaterdag	31 mei		Handelingen 17,1-15

Veilige kerk

Voor wie hier onverhoopt binnen de kerkelijke gemeente met ongewenst gedrag te maken krijgt, is het mogelijk iemand in vertrouwen te nemen: een vertrouwenspersoon.

De kerkenraad heeft er – vanwege de beperkte omvang van de gemeente en het dorp - voor gekozen om geen interne vertrouwenspersonen aan te wijzen, maar gebruik te maken van de mogelijkheid om via de classis Utrecht externe vertrouwenspersonen te vragen. Wij hebben gekozen voor zowel een mannelijke als een vrouwelijk vertrouwenspersoon.

Zij zijn bereikbaar via een email-adres van de classis Utrecht.

Mw. Ploni Robbers, te bereiken via: plonirobbers@classisutrecht.nl

Dhr. Arnoud Looijen, te bereiken via: arnoud.looijen@classisutrecht.nl

Contactgegevens SMPR: Postbus 6028, 3505PA Utrecht telefoon: 030-3038590

Mailadres: info@smpr.nl Website: <https://smpr.nl>

Contactgegevens PKN: Mailadres: <https://protestantsekerk.nl>

